

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्रीद्वितीयवर्षम् (फलितज्यौतिषम्) - षष्ठपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः .....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

शास्त्रीद्वितीयवर्षम् - षष्ठपत्रम् (फलितज्यौतिषम्)

विषयः (अ) भुवनदीपकः 50 अङ्काः। (ब) गोलपरिभाषाः 50 अङ्काः।

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः क

प्रश्नाः विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 x 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. भुवनदीपकस्य ग्रन्थकर्ता कः?
2. राहोः उच्चराशिः कः भवति?
3. कषायरसस्य कः प्रतिनिधिः ग्रहः?
4. निषादजातेः कः स्वामी ग्रहः?
5. पञ्चमभावतः कस्य विचारः भवति?
6. बुधस्य कीदृशी दृष्टिः भवति?
7. भौमः कस्य धातोः अधिपतिः?
8. चन्द्रस्य उपरि कस्य ग्रहस्य कक्षा अस्ति?
9. किं नाम व्यासरेखा?
10. गोलस्य का परिभाषा भवति?
11. ज्या किं भवति?
12. देशान्तरं किं भवति?
13. वृत्तस्य कति केन्द्रं भवति?
14. किं नाम याम्योत्तरवृत्तम्?
15. किं नाम पूर्वापरवृत्तम्?
16. किं नाम खमध्यम्?
17. क्षितिजवृत्तं कथं निर्मायते?
18. नाडीवृत्तं कथं जायते?
19. उत्तरायणस्य आरम्भः कदा भवति?
20. भौमस्य विशेषदृष्टिः का भवति?

21. रक्तवर्णस्य कः ग्रहः भवति?
22. द्विपदौ ग्रहौ कौ?
23. राजयोगमेकं लिखत।
24. भुवनदीपके कति द्वाराणि सन्ति?
25. मृत्युयोगः कस्मिन् द्वारे वर्णितः वर्तते?

खण्डः ख

प्रश्नाः पञ्च समाधेयाः

अङ्काः - 05 x 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. ग्रहाणां धातुमूलजीवसंज्ञां लिखतु?
2. ग्रहाणां पित्तादिप्रकृतिं वर्णयतु?
3. ग्रहाणां रक्तश्वेतादिवर्णं लिखतु?
4. ग्रहाणां स्थानादिचिन्तनं कथं क्रियते इति प्रतिपाद्यताम्?
5. ग्रहाणां कक्षाक्रमः प्रतिपादनीयः?
6. लघुवृत्तमहद्वृत्तयोः परिभाषापूर्वकं कतिचन लघुवृत्तं महद्वृत्तं च लिखतु?
7. याम्योत्तररेखायां के के देशाः आगच्छन्ति इति लिखतु?
8. पूर्वापरदेशान्तरस्य ज्ञानं कथं क्रियते इति लिख्यताम्?

खण्डः ग

प्रश्नाः द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 02 x 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. सूर्यादिग्रहाणां मित्रामित्रविचारः कथं क्रियते इति विशदीयताम्?
2. लग्नादिद्वादशभावेभ्यः किं किं विचारणीयं भवति इति प्रतिपाद्यताम्?
3. मध्यमभूपरिधेः साधनं कथं क्रियते इति लिख्यताम्?
4. लङ्कोदयमानसाधनं कृत्वा लङ्कोदयमानानि लिखतु?

